

ПРАКТИКУМ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДАНИХ СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	054 – Соціологія	Інститут / факультет	Факультет соціально-гуманітарних технологій
Назва програми	Соціологія управління	Кафедра	Соціології і публічного управління
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Бірюкова Марина Василівна,

Maryna.Biriukova@khp.edu.ua

Доктор соціологічних наук, професор, доцент кафедри соціології публічного управління. Досвід роботи – 33 роки. Автор 120 наукових та науково-методичних праць, у тому числі трьох одноосібних монографій та підручників. Лектор з дисциплін: «Математичні методи в соціології», «Практикум з аналізу соціологічних даних», «Комп'ютерні технології організації соціологічних дисциплін», «Технології соціального проектування», «Методи багатомірного аналізу соціологічних даних».

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс спрямовано на формування у студентів компетенцій щодо організації соціологічного дослідження за допомогою методу аналізу документів; можливостей програмного пакету SPSS (на прикладі PSPP) для обробки соціологічних даних, мати навички з складання програми дослідження, робочого плану дослідження, процедури складання класифікатора, збору, обробки отриманої інформації на комп'ютері, за допомогою програм обробки соціологічної інформації.					
Цілі курсу	необхідність сформувати у студентів відповідні вміння і навички з статистичних методів обробки даних соціологічних досліджень, аналізу документів, а також сформувати навички роботи в програмі SPSS (на прикладі PSPP) на основі конкретних емпіричних даних					
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.					
Семестр	5					

Обсяг (кредити) / Тип курсу	5 / Обов'язковий	Лекції (години)	0	Практичні заняття (години)	64	Самостійна робота (години)	86
-----------------------------	------------------	------------------------	---	-----------------------------------	----	-----------------------------------	----

Програмні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів (СК04). Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06). Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців (СК07).
---------------------------------	---

Результати навчання:

1. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації (РН07).
2. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів (РН10).
3. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців (РН11).

Теми що розглядаються

Модуль 1. Аналіз документів як складова соціологічного дослідження: теорія та практика

Тема 1.1.Методолого-практичні основи обробки та аналізу документів.

Традиційні та формалізовані методи аналізу документів. Сутнісні характеристики традиційного методу аналізу документів, особливості і можливості його застосування, процедуру проведення.

Світова практика створення архівів даних соціологічних досліджень. Формати зберігання даних в архівах. Архівні дані як джерело вторинного аналізу даних соціологічних досліджень.

Контент-аналіз документів як формалізований метод документів, можливості його застосування, процедура проведення. Побудова системи опорних понять і їх інтерпретація, що здатна служити як засіб перекладу природної мови документа на мову концепції дослідження. Процедура виділення категорій аналізу, одиниць аналізу, одиниць обліку. Програма аналізу документів, що передбачає спеціальні процедури по перевірці вірогідності, надійності документальної інформації, аналізу її властивостей як елемента соціальної комунікації.

Виділення категорій аналізу. Класифікація одиниць аналізу. Складання класифікатора контент-аналізу. Вимоги до складання класифікатора. Складання бланка (протоколу) аналізу документів і реєстрації карток. Необхідні інструменти контент-аналізу: 1) класифікатор контент-аналізу; 2) протокол підсумків аналізу, що має друге позначення – бланк контент-аналізу; 3) реєстраційна картка кодувальної матриці; 4) інструкція досліднику, який займається реєстрацією і кодуванням одиниць рахунка; 5) каталог (список) проаналізованих документів.

Уточнення об'єктів і добір документів для аналізу, складання списку документів вибіркової сукупності. Проведення аналізу, виміру і реєстрації даних у бланках, протоколах, картках. Вибір методики фіксації інформації про предмет дослідження. Вимір, реєстрація даних на бланках, картках. Первинна обробка бланків, уточнення записів, складання зведених таблиць.

Результуючий етап підготовки й аналізу даних. Статистична обробка по програмі аналізу. Обчислення показників та перевірка гіпотез. Вироблення рекомендацій з теми аналізу і вирішенню визначених задач. Підготовка звіту.

Тема 1.2.Аналіз фотографії як метод якісного соціологічного дослідження документів

Візуально доступні для сприйняття аспекти соціального світу є предметом вивчення соціології. Метод аналізу фотографій (візуальний метод) набуває відносну самостійність у системі методів аналізу документів.

Фотографія як візуальний документ. Джерела фотографічних документів (друковані засоби масової інформації, електронні джерела (сайти, соціальні мережі, електронні щоденники, блоги), особисті архіви (як друковані, так і електронні сімейні альбоми), книги, наукові архіви (зібрані для вивчення певної теми колекції фотографій)).

Якісний і кількісний підходи в методі аналізу фотографій. Основний перелік доступних об'єктів і явищ при аналізі фотографій (контекст, люди, дії, соціальна взаємодія, соціальні групи і колективні дії, культура, оточення).

Аналіз фотографій як метод представлення про основні особливості і закономірності суспільної структури, культури і суспільного життя.

Модуль 2. Програмне забезпечення та можливості аналізу та обробки соціологічних даних

Тема 2.1. Методологічні проблеми застосування статистичних методів у соціологічному дослідженні.

Основні підходи до дослідження соціальної реальності: статистичний і гуманітарний (логіка аналізу, основний метод збору інформації, проблеми). Роль вивчення статистичної закономірності в соціології. Основні цілі та вихідні передумови застосування статистичних методів в соціології. Проблеми застосування статистичних методів в соціології.

Місце етапу обробки та аналізу соціологічної інформації в структурі соціологічного дослідження. Основні функції етапу аналізу даних. Основні процедури аналізу даних.

Допустимі процедури аналізу для кожного рівня виміру. Типи змінних. Розробка словника змінних. Визначення властивостей змінних.

Організація матриці соціологічної інформації. Специфіка введення даних за різними змінним. Особливості обробки відкритих, напівзакритих, рангових, табличних питань і питань-фільтрів. Специфіка введення даних за відкритими питань.

Вторинні змінні. Поняття вторинної змінної. Створення вторинних змінних методом укрупнення інтервалів. Створення багатовимірних таблиць за допомогою вторинних змінних. Розробка типологій за допомогою вторинних змінних, метод логічного квадрата. Розробка індексів за допомогою вторинних змінних.

Введення соціологічних даних у комп'ютер і методи їх контролю. Загальна характеристика сучасних програмних засобів аналізу соціологічних даних.

Тема 2.2. SPSS (на прикладі PSPP) для Windows, загальна характеристика пакета та первина обробка інформації.

Творці програми SPSS (на прикладі PSPP). Генезис програми, нововведення і загальна характеристика різних версій пакету. Модулі SPSS (на прикладі PSPP). Переваги та недоліки SPSS (на прикладі PSPP) в порівнянні з іншими статистичними пакетами і програмами, поширеними серед вітчизняних

соціологів і маркетологів. Поширеність та сфери використання SPSS (на прикладі PSPP).

Користувачський інтерфейс програми. Вкладки: дані, змінні. Кодування змінних: ім'я, тип, параметри, мітка, значення та пропущені значення змінних. Типи шкал змінних (кількісна, порядкова, номінальна). Складання матриці даних на основі реальних анкет. Особливості кодування різних видів питань у SPSS. Введення і редагування даних, операції з блоками даних. Додавання, видалення та сортування змінних. Збереження файлу даних.

Визначення властивостей змінних – призначення описових міток категоріальних змінних. Копіювання властивостей даних. Транспортування. Реструктурування. Злиття і агрегування даних. Розщеплення даних файлу на групи. Відбір підмножини спостережень декількома засобами на основі критеріїв, що включають змінні і складні вираження. Зважування спостережень. Експорт виведення у формати Word / RTF, Excel, HTML. Експорт та імпорт даних в (з) інші статистичні пакети.

Тема 2.3. Перетворення даних в SPSS (на прикладі PSPP)

Обчислення значень змінних. Обчислення значення для підмножини спостережень, що задовольняють логічним умовам. Перекодування окремих значень або інтервалів існуючих змінних в нові значення або у нові змінні. Візуальна категоризація – створення нових змінних на основі групіювання безперервних значень існуючих змінних в обмежену кількість розрізнених категорій. Підрахунок зустрічальності значень в спостереженнях. Ранжування спостережень – створення нових змінних, значеннями яких є значення різного типу рангів числових змінних. Автоматична перекодування. Створення тимчасового ряду. Заміна пропущених значень.

Аналіз одновимірних частотних розподілів в соціології: еволюція підходів (статистичний підхід, інформаційний підхід, ранг-розмір, модульний підхід). Висновок частотних таблиць в SPSS (на прикладі PSPP).

Тема 2.4. Дескриптивна статистика

Одномірне розподіл для номінальних шкал. Організація таблиці одновимірного розподілу. Розрахунок частот. Розрахунок різних видів відсотків: від відповідей, від відповідали, від опитаних. Визначення моди. Графічне оформлення розподілу. Особливості інтерпретації.

Одномірне розподіл для порядкових шкал. Організація таблиці одновимірного розподілу. Розрахунок частот. Розрахунок різних видів відсотків: від відповідей, від відповідали, від опитаних, кумулятивного відсотка. Визначення моди, медіани, квартилей. Розрахунок умовного індексу. Графічне оформлення розподілу. Особливості інтерпретації.

Одномірне розподіл для кількісних шкал. Організація таблиці одновимірного розподілу. Розрахунок частот. Розрахунок різних видів відсотків: від відповідей, від відповідали, від опитаних, кумулятивного відсотка. Визначення моди, медіани, квартилей. Розрахунок середнього, середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта варіації. Графічне оформлення розподілу. Особливості інтерпретації.

Обчислення ітогових статистик та виведення діаграм як для всіх спостережень, так і окремо для груп спостережень. Статистики частот.

Значення процентиль (квартили, процентилі). Центральні тенденції (середнє, медіана, мода, сума). Варіація (стандартне відхилення, дисперсія, розмах, мінімум, максимум, стандартна оцінка середнього). Форма (асиметрія, ексцес).

Тема 2.5. Графічні можливості SPSS (на прикладі PSPP). Поняття статистичного взаємозв'язку, перевірка статистичних гіпотез

Створення різних видів діаграм: стовпчики, точки, лінії, стрічки, області, круги, ящики, стовпчики помилок, гістограми, діаграма розсіювання. Головна галерея діаграм. Редагування діаграм.

Структура даних при багатоваріантних відповідях, різні підходи до їх кодування. Завдання діапазонів змінних для множинних відповідей. Видалення та зміна наборів безліч-них відповідей. Висновок частот для множинних відповідей. Таблиці з-напруженого для множинних відповідей. Дані та установки для процедури Таблиці спряженості для множинних відповідей.

Аналіз таблиць спряженості – попередні дані з статистики. Зв'язок і незалежність в таблицях спряженості, багатовимірних таблицях. Висновок таблиць спряженості в SPSS (на прикладі PSPP). Статистики, обчислювані для таблиць спряженості (хі-квадрат, кореляції). Статистики для номінальних даних (коефіцієнт спряженості, Φ (коефіцієнт) і V Крамера, Лямбда (симетричне і асимет-річної значення лямбда, статистика тау Гудмана і Краскала), коефіцієнт невизначеності). Статистики для порядкових даних (гамма, тау-b Кендалла і тау-c Кендалла, d Сомерс) та інші.

Моделі статистичного зв'язку в двовимірних таблицях. Ідея коефіцієнта зв'язку. Особливості соціальних взаємозв'язків. Поняття функціонального взаємозв'язку. Поняття кореляційної взаємозв'язку.

Коефіцієнти кореляції як спосіб вимірювання статистичних взаємозв'язків і перевірки гіпотез. Поняття помилкової кореляції.

Тема 2.6. Аналіз двомірного розподілу

Двомірне розподіл за участю номінальних шкал. Організація таблиці двомірного розподілу. Підрахунок частот і відсотків. Оцінка значущості процентних відмінностей за допомогою помилки вибірки і t-критерію Стьюдента. Перевірка гіпотези про взаємозв'язок за допомогою критерію χ^2 і коефіцієнта Крамера. Аналіз кореляції двох дихотомічних ознак. Особливості інтерпретації.

Двомірний розподіл за участю порядкових шкал. Організація таблиці двомірного розподілу. Підрахунок частот, відсотків та індексів. Порівняння індексів за допомогою t-критерію Стьюдента. Перевірка гіпотези про взаємозв'язок за допомогою коефіцієнта Гамма. Особливості інтерпретації.

Двомірний розподіл за участю кількісних шкал. Організація таблиці двомірного розподілу. Підрахунок частот, відсотків і середніх. Оцінка значущості відмінностей між середніми за допомогою t-критерію Стьюдента. Перевірка гіпотези про взаємозв'язок за допомогою коефіцієнта Пірсона. Особливості інтерпретації.

Про метод регресійного аналізу. Лінійна регресія. Дані для лінійної регресії. Методи відбору змінних для лінійної регресії. Статистики процедури лінійно регресії (коефіцієнти регресії, вибір моделі, описові статистики, часткова кореляція, часткові кореляції, діагностика колінеарності, залишки).

Регресійний аналіз. Графіки процедури лінійної регресії. Алгоритм виконання процедури Лінійна регресія. Логістична регресія, мультіномінальна логістична регресія, нелінійна регресія - загальні відомості.

Багатомірний аналіз соціологічних даних: загальний огляд. Багатовимірний аналіз і природа соціальних взаємозв'язків.

Форма та методи навчання

Під час проведення практичних занять з навчальної дисципліни передбачено пояснення алгоритму виконання практичних завдань та їх відпрацювання. Застосовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний(відпрацювання певних алгоритмів аналізу даних); частково-пошуковий або евристичний метод(під час виконання індивідуальних завдань).

Практичні заняття – проводяться у формі семінарських занять. Для семінарських занять студенти опрацьовують наданий матеріал, відпрацьовують методи й алгоритми аналізу даних. Викладач оцінює активність студентів впродовж практичного заняття за прийнятою шкалою оцінок в балах. Під час практичного заняття обов'язково за кожною темою оцінюються рівень знань студентів за допомогою тестових завдань та практичної самостійної роботи за темою.

Індивідуальне завдання – вид самостійної роботи поза аудиторними годинами, коли студент, використовуючи лекційний матеріал та додаткові джерела знань, розробляє особисту тему.

Написання реферату – вид самостійної роботи, що виконується студентом поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або інтернет-ресурси. Також складає план реферату або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою (не менше трьох), студент реферує зміст наукових джерел таким чином, аби розкрити зміст питань або дати відповідь на поставлені питання. Обсяг реферату – до 10 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері або написаних власноруч. Реферат оформлюється згідно існуючому в університеті стандарту. Реферат зачитується або його основний зміст доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом (або 2-3 студентами) поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

Методи контролю

1. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену або шляхом накопичення балів за поточним контролем по змістовним модулям.

Залік – письмова або усна відповідь на питання, що містяться в заліковому білеті. Питання залікових білетів доводяться до студентів заздалегідь. Залікові білети готує лектор, вони затверджуються на засіданні кафедри і підписуються завідувачем кафедри. Викладача, що проводить залік, призначає завідувач кафедри. Він має оцінити якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до заліку.

1. Сутність та специфіка метода аналізу документів.
2. Якісний аналіз документів: сутність та специфіка використання.
3. Предмет соціологічного дослідження методом аналізу документів.
4. Види аналізу документів.
5. Основні процедури етапу підготовки соціологічного дослідження методом контент-аналізу.
6. Принципи застосування контент-аналізу.
7. Сутність традиційного аналізу документів.
8. Види аналіза документів.
9. Специфіка підбору літератури з обраної теми та проблеми дослідження.
10. Поняття репрезентативності при використанні метода аналізу документів.
11. Критерії класифікації одиниць аналізу.
12. Контент-аналіз як метод збору соціологічної інформації.
13. Види документів, які підлягають соціологічному аналізу.
14. SPSS - загальна характеристика пакета
15. Історія SPSS (на прикладі PSPP)
16. Єдиний архів даних соціологічних досліджень
17. Користувальницький інтерфейс програми SPSS (на прикладі PSPP), меню SPSS (на прикладі PSPP)
18. Складання матриці даних в SPSS (на прикладі PSPP)
19. Введення і редагування даних в SPSS (на прикладі PSPP)
20. Робота з даними: завдання властивостей змінних, зважування спостережень, експорт та імпорт.
21. Програми обробки соціологічної інформації на комп'ютері.
22. Поняття класифікатора контент-аналізу.
23. Регістрація даних при контент-аналізі.
24. Поняття надійності і вирогідності соціологічної інформації.
25. Організація матриці первинних даних
26. Організація матриці згрупованих даних
27. Одномірне розподіл для номінальних шкал.
28. Організація частотної таблиці
29. Розрахунок різних видів відсотків
30. Розрахунок показників центру розподілу та варіації
31. Одномірне розподіл для номінальних шкал.
32. Графічне зображення
33. Одномірне розподіл для порядкових шкал.

34. Використання умовних середніх (індексів)
35. Організація таблиці розподілу
36. Одномірне розподіл для кількісних шкал. Розрахунок заходів центральної тенденції
37. Поняття і показники варіації
38. Коефіцієнти рангової кореляції. Коефіцієнт Спірмена
39. Коефіцієнти рангової кореляції. Коефіцієнт Кендалла
40. Завдання регресійного, дискримінантного, кластерного, факторного, детермінаційного аналізу
41. Детермінаційний аналіз: основні поняття, етапи реалізації процедури, інтерпретація результатів, обмеження
42. Регресійний аналіз: основні поняття, етапи реалізації процедури, інтерпретація результатів, обмеження
43. Основні елементи та вимоги до оформлення звіту за результатами соціологічного дослідження

2. Поточний контроль проводиться за результатами роботи студентів на семінарських заняттях, методом оцінювання контрольних робіт, шляхом оцінювання тестів, самостійних робіт, індивідуальних завдань, презентацій, ведення конспектів лекцій.

Контроль на семінарських заняттях – оцінювання виступів студентів, відповідей на питання поставлені викладачем, оцінок під час самостійних робіт, оцінювання внеску окремих студентів у групову роботу.

Контрольна робота – вид поточного контролю знань студентів, який має на меті виявити рівень знань студентів, що отримані за пройденим матеріалом. Дата проведення контрольної роботи доводиться до студентів і призначається по завершенню вивчення змістовного модулю. Питання або практичні завдання готує викладач, що веде практичні заняття, вони узгоджуються з лекційними питаннями і тематикою семінарських занять. Завдання можуть передбачати творчу роботу, відповідь на тестові завдання тощо. Контрольна робота виконується у письмовій формі в присутності викладача, оцінюється за прийнятою шкалою і оцінка може використовувати викладачем для підрахунку кумулятивного балу за підсумками вивчення дисципліни.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або окремо за наданим текстом.

Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 1. – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Контрольні роботи (тестові за темами)	Контрольні роботи (за модулями)	Індивідуальні завдання (проекти)	Залік	Сума
40 (5*8)	20 (10*2)	20	20	100

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національн а оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінн о	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D	Задовіль но	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі. 	<ul style="list-style-type: none"> Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.

60-63	Е	Задовіль	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібно додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	Ф (потрібно повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Основна література:

1.	Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб.- Луцьк, 2008. – 164 с.
2.	Лапач С.Н. Статистика в науке и бизнесе / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. – Киев, 2002. – 640 с.
3.	Паніотто В.І., Максименко В. С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. - Київ, 2004. – 270 с.
4.	Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. Навч. посібн. – Київ, 1996.
5.	Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: учеб. пособ./ Киев: МАУП, 2000. 314 с.
6.	Циба В.Т. Математичні основи соціологічних досліджень: кваліметричний підхід: навч. пособ. / Київ, МАУП. 2002. 248 с.

Допоміжна література

7.	Наследов А.Д. SPSS: компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках. – СПб.: Питер, 2005. – 414 с.
8.	Крыштановский А.О. Анализ социологических данных с помощью пакета SPSS: учеб. пособ./ Москва, Изд-во ГУ ВШЭ, 2007. 281 с.
9.	Наследов А.Д. SPSS 20 – профессиональный статистический анализ данных: учеб. пособ./ Москва: Питер, 2008. 416 с.

Интернетджерела:

1. Архів журналу «Соціологія: теорія методи, Маркетинг». URL: <http://stmm.in.ua/archive/>
2. Інститутсоціології НАН України. URL: <http://i-soc.com.ua/>
3. International Sociology: SAGE Journals. URL: <https://journals.sagepub.com/home/iss>
4. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>
5. Портал «Медіаосвіта і медіаграмотність». URL: <http://medialiteracy.org.ua/>
6. Соціологічна асоціація України. URL: <http://www.sau.kiev.ua/>
7. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <http://ratinggroup.ua/>
8. Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо? Онлайн курс на платформі Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/about
9. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. URL: <http://socis.kiev.ua/ua/>
10. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка. URL: <http://www.uisr.org.ua/>
11. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>
12. Центр Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/>
13. Центр соціальний моніторинг. URL: <https://smc.org.ua/>

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 4. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Інформатика	Соціологія праці
Вища математика	Соціологія реклами
Соціальна статистика	
Математичні методи в соціології	
Методологія й методисоціологічних досліджень	
Комп'ютерні технології в соціологічних дослідженнях	

Провідний лектор: проф. Бірюкова М.В.

(посада, звання, ПІБ)

_____ (підпис)